

ਸਾਮਰੀਆਂ ਨਾਲ ਰਹਿਣਾ

(4:16-18)

ਯਿਸੂ ਨੇ ਖੂਹ ਤੇ ਉਸ ਸਾਮਰੀ ਔਰਤ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਚਰਚਾ ਦੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਮੋੜ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਆਖਿਆ। ਉਸਦੇ ਇਹ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਤੇ ਕਿ ਉਸਦਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਪਤੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਯਿਸੂ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਤੈਂ ਠੀਕ ਆਖਿਆ ਜੋ ਮੇਰਾ ਪਤੀ ਹੈ ਨਹੀਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਤੂੰ ਪੰਜ ਪਤੀ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈਂ ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਹੁਣ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰਾ ਪਤੀ ਨਹੀਂ, ਤੈਂ ਇਹ ਸਚ ਆਖਿਆ ਹੈ!” (4: 17, 18)। ਨਾਕਾਮ ਵਿਆਹਾਂ ਅਤੇ ਚੂਰ ਚੂਰ ਵਾਅਦਿਆਂ ਨਾਲ ਉਸ ਦਾ ਅਤੀਤ ਕੂੜੇ ਵਾਂਗ ਬਦਬੂਦਾਰ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਡਾਵਾਂਡੋਲ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।¹ ਇਕ ਗੱਲ ਪੱਕੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵੱਸੋਂ ਬਾਹਰ ਸੀ।

ਅਸੀਂ ਕਿਆਫ਼ਾ ਹੀ ਲਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਖੂਹ ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਉਹ ਔਰਤ ਸੁਖਾਰ ਨਗਰ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦੀ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਕੀ ਨਗਰ ਦੇ ਲੋਕ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਤਿਉੜੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਸਨ ਜਾਂ ਆਮ ਲੋਕ ਉਹਦੇ ਵਰਗੇ ਹੀ ਸਨ? ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਪੱਕਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲਗ ਪਾਏਗਾ। ਪਰ ਇਸ ਅਧਿਐਨ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਅੱਜ ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਦੀ ਉਲਝਣ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਜਿੱਥੇ ਸਾਮਰੀ ਔਰਤ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਆਮ ਗੱਲ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਰੁਖ਼ ਤੋਂ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚਲੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਭ ਨਵੇਂ ਵਿਆਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅੱਧੇ ਟੁੱਟ ਜਾਣਗੇ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਬਹੁਵਿਆਹ ਦੀ ਗੱਲ ਪੁਰਾਣੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਉੱਥੇ “ਲੜੀਵਾਰ ਬਹੁਵਿਆਹ” ਭਾਵ ਇੱਕੋ ਵੇਲੇ ਵਿਆਹ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਆਹ ਕਰਨਾ ਆਮ ਜਿਹੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਲੀਸੀਆ ਵੀ ਓਸੇ ਸੱਭਿਅਤਾ ਵਾਂਗ ਬਣ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਹ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਮਰੀਆ ਦੇ ਖੂਹ ਤੇ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਰਹਿ ਕੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਪਵਿੱਤਰ ਲਿਖਤਾਂ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ “ਸਾਮਰੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚ ਰਹਿਣ” ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਬਣ ਕੇ ਖੋਜੀਏ।

ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਦੇ “ਸਾਮਰੀਆਂ” ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬੀ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੁਝ ਠੋਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਜ ਸਾਡੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਨਹੀਂ ਪਰ ਪਹਿਲਾ ਅਹਿਮ ਠਹਿਰਾਅ ਹੈ।

ਇਕ ਦੋਹਰੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ

ਕਈ ਵਾਰ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਆਹੇ ਜੋੜੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਤੇ ਜਿਹੜੇ ਤਲਾਕ ਲੈਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਣ, ਸੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਹਿੰਦੇ ਸੁਣਦਾ ਹਾਂ: “ਇਸ ਰਿਸ਼ਤੇ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਤੰਗ ਆ ਗਏ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਖਲਾਸੀ ਪਾ ਕੇ ਸੁੱਖ ਦਾ ਸਾਹ ਲਵਾਂਗੇ। ਅਸੀਂ ਵਿਆਹ ਦੇ ਇਸ ਬੰਧਨ ਵਿਚ ਕਿਉਂ ਰਹੀਏ ਜਿਹੜਾ ਐਨਾ ਔਖਾ ਹੈ। ਆਖਰ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ, ਕੌਣ ਇਕੱਠਿਆਂ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ?” ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ

ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਇਹੀ ਉਮੀਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਅਜਿਹਾ ਵਿਚਾਰ ਸ਼ੈਤਾਨ ਦਾ ਝੂਠ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਪਵਿੱਤਰ ਲਿਖਤਾਂ ਤਾਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਮਾਫ਼ੀ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਹਾਰ ਦੇ ਉੱਚ ਮਾਪਦੰਡ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਲਈ ਖ਼ੁਦਾ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਬਾਰੇ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਪੱਤਰੀ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

“ਇਹ ਨਹੀਂ ਜੋ ਮੂਲੋਂ ਜਗਤ ਦੇ ਹਰਾਮਕਾਰਾਂ ਅਥਵਾ ਲੋਭੀਆਂ ਅਤੇ ਲੁਟੇਰਿਆਂ ਅਥਵਾ ਮੂਰਤੀ ਪੂਜਕਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਨਾ ਕਰਨੀ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਫੇਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਗਤ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿੱਕਲਣਾ ਹੀ ਪੈਂਦਾ। ਪਰ ਹੁਣ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਭਰਾ ਸਦਾਕੇ ਹਰਾਮਕਾਰ ਯਾ ਲੋਭੀ ਯਾ ਮੂਰਤੀ ਪੂਜਕ ਯਾ ਗਾਲਾਂ ਕੱਢਣ ਵਾਲਾ, ਸ਼ਰਾਬੀ ਅਥਵਾ ਲੁਟੇਰਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਦੀ ਸੰਗਤ ਨਾ ਕਰਨੀ ਸਗੋਂ ਇਹੋ ਜਿਵੇਂ ਨਾਲ ਰੋਟੀ ਵੀ ਨਾ ਖਾਣੀ। ਕਿਉਂ ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਕੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜੋ ਬਾਹਰਲਿਆਂ ਦਾ ਨਿਆਉਂ ਕਰਾਂ? ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਅੰਦਰਲਿਆਂ ਦਾ ਨਿਆਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ? ਪਰ ਬਾਹਰਲਿਆਂ ਦਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨਿਆਉਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਕੁਕਰਮੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਛੇਕ ਦਿਓ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 5:9-13)।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਇਤਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਸਾਫ਼ “ਦੋਹਰਾ ਮਾਪਦੰਡ” ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਨੈਤਿਕ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਨੈਤਿਕ ਗ਼ੈਰ ਮਸੀਹੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ ਕਿਉਂ? ਕਿਉਂਕਿ ਗ਼ੈਰ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬਜਾਏ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਦ ਕੋਈ ਮਸੀਹੀ ਆਪਣੇ ਵਿਹਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ‘ਸਾਰੇ ਹੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ’ ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਨੂੰ ਇਹ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ‘ਹਾਂ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਮਸੀਹੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਖ਼ੁਦਾ ਸਾਥੋਂ ਵੱਧ ਉਮੀਦ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।’

ਰੋਮੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂਅ ਆਪਣਾ ਪਹਿਲਾ ਖ਼ਤ ਲਿਖਦਿਆਂ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਜਿਆਰਾਂ ਅਧਿਆਇ ਡਾਕਟ੍ਰਿਨ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਲਈ ਦਿੱਤੇ। ਫਿਰ ਉਹਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਇਤਾਂ ਨਾਲ ਵਿਹਾਰ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਲਿਖੀਆਂ:

ਸੋ ਭਰਾਵੋ, ਮੈਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀਆਂ ਰਹਿਮਤਾਂ ਦੀ ਖਾਤਰ ਤੁਹਾਡੇ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਭਈ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਦੇਹੀਆਂ ਨੂੰ ਜੀਉਂਦਾ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਅਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਭਾਉਂਦਾ ਬਲੀਦਾਨ ਕਰਕੇ ਚੜ੍ਹਾਵੋ, ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਰੂਹਾਨੀ ਬੰਦਗੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਜੁੱਗ ਦੇ ਰੂਪ ਜਿਹੇ ਨਾ ਬਣੋ ਸਗੋਂ ਆਪਣੀ ਬੁੱਧ ਦੇ ਨਵੇਂ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਹੋਰ ਸਰੂਪ ਵਿਚ ਬਦਲਦੇ ਜਾਓ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਸਿਆਣ ਲਵੋ ਭਈ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਚੰਗੀ ਅਤੇ ਮਨ ਭਾਉਂਦੀ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਇੱਛਿਆ ਕੀ ਹੈ (ਰੋਮੀਆਂ 12:1, 2)।

ਇਸ ਆਇਤ ਦੇ ਜੇ. ਬੀ. ਫ਼ਿਲਿਪਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ‘ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਭਾਵ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਅਨੁਸਾਰ ਨਾ ਢਲਣ ਦਿਓ’ ਹੈ। ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਰਸਤਾ ਫ਼ਰਕ ਹੈ ਅਤੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਫ਼ਰਕ। ਸਾਡੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਦਾ ਮਕਸਦ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ

ਬਲਕਿ ਖੁਦਾ ਪ੍ਰਤੀ ਸਮਰਪਣ ਹੈ।

‘‘ਸਰੀਰ ਦੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਆਤਮਾ ਦਾ ਫਲ’’ ਬਾਰੇ ਲਿਖ ਕੇ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਨਿਮਰਤਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਹੁਣ ਸਰੀਰ ਦੇ ਕੰਮ ਤਾਂ ਪਰਗਟ ਹਨ। ਉਹ ਇਹ ਹਨ- ਹਰਾਮਕਾਰੀ, ਗੰਦ ਮੰਦ, ਲੁੱਚਪੁਣਾ, ਮੂਰਤੀ ਪੂਜਾ, ਜਾਦੂਗਰੀ, ਵੈਰ, ਝਗੜੇ, ਹਸਦ, ਕ੍ਰੋਧ, ਧੜੇਬਾਜ਼ੀਆਂ, ਫੁੱਟਾਂ, ਬਿੱਦਤਾਂ, ਖਾਰ, ਨਸ਼ੇ, ਬਦਮਸਤੀਆਂ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਕੰਮ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਵਿਖੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਅੱਗੇ ਆਖਿਆ ਸੀ ਭਈ ਜਿਹੜੇ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਅਧਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਪਰ ਆਤਮਾ ਦਾ ਫਲ ਇਹ ਹੈ—ਪ੍ਰੇਮ, ਅਨੰਦ, ਸ਼ਾਂਤੀ, ਧੀਰਜ, ਦਿਆਲਗੀ, ਭਲਿਆਈ, ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ, ਨਰਮਾਈ, ਸੰਜਮ। ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਸ਼ਰ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਗਲਾਤੀਆਂ 5:19-23)।

ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਬਾਲਕ ਅਤੇ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਸਾਫ਼ ਫ਼ਰਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਹਾਂ ਤੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਜਿਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਹੈਰਾਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਸੱਭਿਅਤਾ ਤੋਂ, ਵੱਖ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਹਾਂ ਸਗੋਂ ਸਾਡੀ ਹੈਰਾਨਗੀ ਅਤੇ ਚਿੰਤਾ ਇਹ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਰਗਾ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ! ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ‘‘ਸਰੀਰ ਦੇ ਕੰਮ’’ ਅਤੇ ‘‘ਆਤਮਾ ਦੇ ਫਲ’’ ਕਿੰਨੇ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹਨ? ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਵਿਆਹ ਪ੍ਰਤੀ ਮਸੀਹੀ ਆਦਮੀ ਅਤੇ ਇਕ ਗ਼ੈਰ ਮਸੀਹੀ ਦੀ ਸੋਚ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਅੰਤਰ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰਾਂਗੇ।

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਭਰ ਦੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ

ਮਲਾਕੀ ਨੇ ਤਲਾਕ ਲਈ ਖੁਦਾ ਦੀ ਨਫ਼ਰਤ ਬਾਰੇ ਲਿਖਿਆ: ‘‘ਕਿਉਂ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਆਖਦਾ ਹੈ, ਮੈਨੂੰ ਤਿਆਗ ਪੱਤਰ ਤੋਂ ਘਿਣ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਜੋ ਆਪਣਾ ਬਸਤਰ ਜੁਲਮ ਨਾਲ ਢੱਕ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਸੈਨਾ ਦਾ ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਿਆਂ ਆਤਮਿਆਂ ਵਿਚ ਖਬਰਦਾਰੀ ਕਰੋ ਅਤੇ ਬੇਪਰਤੀਤੀ ਨਾ ਕਰੋ’’ (ਮਲਾਕੀ 2:16)। ਚੌਕਸ ਰਹੋ ਕਿ ਕਿਤੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਆਇਤ ਦਾ ਗ਼ਲਤ ਮਤਲਬ ਨਾ ਕੱਢ ਲਵੋ। ਇਹ ਆਇਤ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੀ ਕਿ ਖੁਦਾ ਤਲਾਕਸ਼ੁਦਾ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਨਫ਼ਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ! ਸਗੋਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਖੁਦਾ ਤਲਾਕ ਤੋਂ ਨਫ਼ਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਖੁਦਾ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ਤਲਾਕ ਇਕ ਨੇਮ ਨੂੰ ਤੋੜਨਾ ਭਾਵ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦਾ ਤਿਆਗ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਖੁਦਾ ਦੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇਣ ਦੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਕੱਟ ਕੇ ਉਹਦੇ ਦੋ ਭਾਗ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘‘ਉਪਰੰਤ ਜੋ ਕੁਝ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਮਨੁੱਖ ਉਸ ਨੂੰ ਅੱਡ ਨਾ ਕਰੇ’’ (ਮਰਕੁਸ 10:9)। ਸਮੇਂ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਖੁਦਾ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਮਰਨ ਤਕ ਇਕ ਮਰਦ ਨਾਲ ਇੱਕੋ ਅੰਤ ਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਤਰੀਕਾ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਉੱਚ ਮਾਪਦੰਡ ਮੁਤਾਬਕ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਗੁਜ਼ਾਰਨ ਲਈ ਪੁਕਾਰਦਾ ਹੈ।

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਸਦੀ ਦੇ ਕੁਰਿੰਥਸ ਦੀ ਅਨੈਤਿਕ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਇਸੇ ਮਾਪਦੰਡ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 7: 10-16)। ਉਸ ਨੇ ਕੁਰਿੰਥਸ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਅਜੇ ਵੀ ਮਸੀਹੀ ਨਹੀਂ ਬਣੇ, ਤਲਾਕ ਨਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਸਬੰਧ ਯਕੀਨਨ ਹੀ ਔਖੇ ਸਨ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਤਾਂ ਇਹ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹੋਣਗੇ ਕਿ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਆਪਣੇ ਮੂਰਤੀਪੂਜਕ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣਾ ਹੀ ਠੀਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਔਖੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਵੀ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸਹੀ ਗੱਲ ਤਲਾਕ ਨਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਲਿਖਤ ਦਾ ਆਦਰ ਕਰਨਾ ਸੀ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੱਧੀ ਸੀ। ਖੁਦਾ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਖ਼ਤ ਮਾਪਦੰਡ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਸੰਸਾਰ ਭਾਵੇਂ ਕੁਝ ਵੀ ਕਰਦਾ ਰਹੇ ਪਰ ਖੁਦਾ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਤੋਂ ਇਹੀ ਉਮੀਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਆਹ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵਾਅਦੇ ਤੇ ਖਰੇ ਉੱਤਰਨ।

ਇਕ ਸਮੁਦਾਇਕ ਵੱਚਨਬੱਧਤਾ

ਡੈਨਮਾਰਕ ਦੇ ਇਕ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਸੋਰੇਨ ਕੇਅਰਕੇਗਾਰਡ ਨੇ ਇਕ ਵਾਰ ਲਿਖਿਆ ਸੀ, ‘‘ਮਸੀਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਹੈ; ਕੁਝ ਹੋਰ ਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਜਿਹੀ ਗੱਲ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਕ ਆਦਮੀ ਸਿੱਧੇ ਦੂਜੇ ਤਕ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦਾ।’’² ਸਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋਣਾ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਾਮਰੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ‘‘ਇਹੀ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਕਮੀ ਹੈ।’’ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਸ਼ਖ਼ਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਜਿਸ ਨੇ ਵਿਆਹ ਤਲਾਕ ਦੇਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ। ਇੱਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਰੇਡੀਓ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਗੀਤਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ‘‘ਸਦਾ’’ ਜਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਰਗੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਅਕਸਰ ਕਾਲਜ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਣ ਦੀ ਉਮਰ ਵਾਲੇ ਜੋੜਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਲਾਹ ਲੈਣ ਲਈ ਆਖਦਾ ਹਾਂ! ਜਦ ਉਹ ਤਲਾਕ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਕੀ ਦੱਸਣਗੇ। ‘‘ਤਲਾਕ ਵਿਚ ਸਾਡਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਹੈ।’’ ਉਹ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਗੇ। ‘‘ਅਸੀਂ ਤਲਾਕ ਨੂੰ ਕੋਈ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ।’’ ਜੇ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਭ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਐਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਤਲਾਕ ਕਿਉਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ? ਸਾਫ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਮੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮਹੱਤਵ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰੱਖਣ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਹੈ।

ਮੈਂ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਵਿਆਹ ਦੇ ਟੁੱਟਣ ਦੀ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਹੀ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਥਾਂ ਤੇ, ਲੋਕ ਇਕੱਠੇ ਇਕ ਬਰਾਦਰੀ ਵਿਚ ਹੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਇਕ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਦਬਾਅ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਜਦ ਵੀ ਅਸੀਂ ਇਕੱਠੇ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਸਾਨੂੰ ਪੰਜਾਹ ਜਾਂ ਸੱਠ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇਕੱਠੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਲੋਕ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਸਾਨੂੰ ਦਲੇਰੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਵਿਆਹਿਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਦਲੇਰੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਸਿੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਸ਼ਾਦੀ-ਸੁਦਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹਨ।

ਵਿਆਹ ਦੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਲਈ ਕਲੀਸੀਆ ਵੀ ਫ਼ੈਸਲਕੁੰਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਵੱਡਾ ਪਰਿਵਾਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ ਸਾਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ,

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਪੋਸ਼ਣ ਹੋ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਹ ਟੁੱਟਣ ਤੋਂ ਬਚ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਵਾਰ ਮੈਨੂੰ ਡਰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਲਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੇਖਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ ਨਹੀਂ। ਅਜਿਹੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਨੂੰ ਕਲੀਸੀਆ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖਿਆ, ਸੈਮੀਨਾਰਾਂ ਅਤੇ ਵਰਕਸ਼ਾਪਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਿੱਥੋਂ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਕੀਏ ਅਤੇ ਫਿਰ ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਲੀਸੀਆ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰੀਏ। ਬਾਈਬਲ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਵੱਡਾ ਨਮੂਨਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਵੱਡੀ ਬਰਾਦਰੀ ਬਣਾ ਲਈਏ।

ਪੌਲਸ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਇਕ ਕੇਂਦਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਜ਼ੁਰਗ ਔਰਤਾਂ, ਜਵਾਨ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖਾ ਸਕਣ ਕਿ ਮਸੀਹੀ ਪਤਨੀਆਂ ਅਤੇ ਮਾਵਾਂ ਕਿਵੇਂ ਬਣਨਾ ਹੈ (ਤੀਤੂਸ 2: 1-5)। ਜਦ ਕੋਈ ਕਲੀਸੀਆ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜਵਾਨ ਜਾਂ ਛੋਟੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਉਮਰ, ਅਨੁਭਵ ਅਤੇ ਹਮਾਇਤ ਦੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਾਧਨ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਪੈਣ ਤੇ ਸਭ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁੱਖ ਵੰਡਾਉਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਨਜ਼ਰਅਦਾਜ਼ ਹੋਣ ਜਾਂ ਕੋਈ ਤਕਲੀਫ਼ ਆਉਣ ਤੇ, ‘‘ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਜੀਅ’’ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਹਾਰ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪਤੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਉਸ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਤੋਂ ਨਜ਼ਾਤ ਦੁਆਉਣ ਲਈ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮੈਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਲੀਸੀਆ ਬਾਰੇ ਸੁਣ ਕੇ ਕਿ ‘‘ਉਹ ਔਖੀ ਘੜੀ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਰਹੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜੱਦੋਜਹਿਦਾਂ ਵਿਚ ਸਾਡਾ ਸਾਥ ਦਿੱਤਾ। ਸਾਡੇ ਲਈ ਤਾਂ ਉਹ ਪਰਿਵਾਰ ਵਾਂਗ ਹਨ!’’ ਬੜੀ ਦਲੇਰੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

ਜੇ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਬੰਧ ਵਧਾਉਣੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਜੋੜਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੇਖਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲੈਣੀ ਪਵੇਗੀ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਹਮਾਇਤ ਵਿਚ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੋੜ ਪਵੇਗੀ। ਇਕ ਗੱਲ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਅਤੇ ਵੱਧ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਜੋੜਿਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਆਪਣੇ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਖਾਣੇ ਤੇ ਬੁਲਾਉਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਮਾਂ ਬਿਤਾਉਣ ਜਿਹੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾਰੀ ਅਤੇ ਕੋਮਲਤਾ ਨਾਲ ਸੁਝਾਅ ਅਤੇ ਦਲੇਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਹਮਾਇਤ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਵਿਆਹ ਦੇ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਪਤਨੀ, ਮਿਸੀਸਿੱਪੀ ਦੇ ਇਕ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਨਗਰ ਵਿਚ ਚਲੇ ਗਏ ਸਾਂ, ਜਿੱਥੇ ਮੈਂ ਇਕ ਮੰਡਲੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਪਤਨੀ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਇਕ ਸਥਾਨਕ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਨਗਰ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਸਾਂ ਪਰ ਛੇਤੀ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਇਕ ਮਸੀਹੀ ਜੋੜਾ ਮਿਲ ਗਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਆਹ ਹੋਇਆ ਤੀਹ ਵਰ੍ਹੇ ਬੀਤ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਸਾਡੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਤਕ ਲੈਰੀ ਅਤੇ ਵਿੱਨੀ ਮੁਰ੍ਹੇ ਸਾਨੂੰ ਖਾਣਾ ਖੁਆਉਂਦੇ ਰਹੇ, ਦਲੇਰ ਕਰਦੇ ਰਹੇ, ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਤਾਜ਼ ਖੇਡਦੇ ਰਹੇ, ਅਤੇ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਬੰਦਗੀ ਲਈ ਜਾਂਦੇ ਰਹੇ। ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਨੂੰ ਇਕ ਚੰਗਾ ਅਨੁਭਵ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਸੀਂ ਅੱਜ ਵੀ ਇਸਦਾ ਸਿਹਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਬੰਨ੍ਹਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਜਦ ਵੀ ਮੈਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਕਿਸੇ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਤੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬਹੁਤ

ਸਾਰੇ ਮਸੀਹੀ ਮਿੱਤਰ ਬਣਾ ਲੈਣ। ਇਕ ਵਾਰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਸ਼ਾਦੀ ਸ਼ੁਦਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਖ਼ਤਰੇ ਵਿਚ ਪੈਣ ਤੇ ਆਪਸੀ ਦੋਸਤੀ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਨਾਮੁਮਕਿਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਹਰ ਇਕ ਕਿਸੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਦੀ ਪੋਥੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਨੇ ਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ‘‘ਆਪਣੀ ਜੁਆਨੀ ਦੇ ਦਿਨੀਂ ਆਪਣੇ ਰਚਣਹਾਰੇ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰੱਖ, ਜਦ ਕਿ ਓਹ ਮਾੜੇ ਦਿਨ ਅਜੇ ਨਹੀਂ ਆਏ, ਅਤੇ ਓਹ ਵਰ੍ਹੇ ਅਜੇ ਨਹੀਂ ਪੁੱਜੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਤੂੰ ਆਖੇਂਗਾ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਖੁਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ’’ (ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਦੀ ਪੋਥੀ 12: 1)। ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਦਾ ਸਮਾਂ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦ ਉਹ ਆਈ ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਪਣੇ ਵਿਆਹ ਲਈ ਹਮਾਇਤ ਦਾ ਨੈੱਟਵਰਕ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਸਾਰ

ਜ਼ਰਾ ਰੁਕ ਕੇ ਆਪਣੇ ਵਾਅਦਿਆਂ ਨੂੰ ਫੇਰ ਦੁਹਰਾਓ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਭਰ ਲਈ ਖ਼ੁਦਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਜਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਰਪਣ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਦੀ ਲੋੜ ਪਵੇਗੀ।

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹ਇਹ ਪਾਠ ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਯੂਹੰਨਾ ਦੇ ਵਿਰਤਾਂਤ ਤੇ ਵਿਆਖਿਆਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੀ ਇਕ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ। ਪੰਜ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਉਸ ਸਾਮਰੀ ਔਰਤ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਭਰ ਦੇ ਅਹਿਦ ਬਾਰੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਇਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਅਗਵਾਈ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਮੰਡਲੀ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਖੂਹ ਤੇ ਉਸ ਔਰਤ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਵਰਗੇ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਖੂਹ ਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਹਫ਼ਤਾ ਰੁਕਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ²ਫ਼੍ਰੇਡ. ਬੀ. ਕ੍ਰੇਡੋਕ, *ਓਵਰਹੀਅਰਿੰਗ ਦ ਗੌਸਪਲ* (ਨੈਸ਼ਵਿੱਲੋ, ਟੈਕਸਸ: ਅਬਿੰਗਡਨ ਪ੍ਰੈੱਸ, 1978), 9.